

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

№87, 31 березня – 5 квітня 2022

РІЗАНИНА В БУЧІ: СОТНІ ВБИТИХ РОСІЄЮ МИРНИХ ЖИТЕЛІВ

1 квітня міський голова Бучі (Київська область) [заявив](#) про звільнення міста від російських окупантів. У місті [виявили](#) братську могилу, де поховано близько 300 людей, на вулицях лежать десятки вбитих людей, деякі з них зі зв'язаними руками чи оголені. 2 квітня заступниця міністра оборони України Ганна Маляр [повідомила](#) про звільнення всієї Київської області; міністр внутрішніх справ України Денис Монастирський [наголошує](#), що десятки звільнених від окупантів сіл та міст Київської області поки що небезпечні, ведуться роботи з їхнього розмінування - на це [потрібно](#) не менше десяти днів. Наразі точну цифру загиблих мирних жителів назвати неможливо, однак, на думку Дениса Монастирського, вона вимірюватиметься сотнями. Мирні жителі, які не виїжджали з окупованих населених пунктів, отримують гуманітарну допомогу, деякого вивезли до медзакладів Києва на лікування.

Фоторепортажі про ситуацію в області публікують "[Бабель](#)", "[Лівий берег](#)", "[Суспільне](#)" та "[Медуза](#)".

3 квітня генпрокурор України Ірина Венедиктова [повідомила](#), що з території Київської області звільненої від окупантів, вивезли 410 тіл вбитих мирних жителів - цих жертв оглядають судмедексперти для документування злочинів Росії.

Президент України Володимир Зеленський у [відеозверненні](#) наголосив, що "російська культура та людська подоба загинули разом з українцями та українками, до яких прийшла Росія" і оголосив про створення спеціального

механізму правосуддя в Україні для розслідування та судового розгляду кожного злочину російських військ шляхом спільної роботи національних і міжнародних слідчих, прокурорів та суддів. Військові злочини в Бучі та інших містах під час російської окупації стануть предметом розгляду на Раді Безпеки ООН 5 квітня. Він додав, що злочини російських збройних сил стали можливими через багаторічне нерішуче ставлення країн Заходу до російського режиму. Під час [візиту](#) до Бучі 4 квітня Володимир Зеленський наголосив, що чим довше Росія затягуватиме переговори, тим гірше для неї та ситуації з війною загалом, і запевнив, що Україна робитиме все, щоб притягнути винних за вбивства до відповідальності у судах.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба [заявив](#), що вбивства російськими військовими мешканців Бучі були навмисними, і зажадав від країн "Великої сімки" запровадження нових руйнівних санкцій щодо Росії. Радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк [продемонстрував](#) фотодокази військових злочинів російських окупантів у Київській області та жорстко висловився на адресу європейських партнерів, які не наважуються на рішучу протидію Росії.

Міноборони Росії [не визнає](#) скоєних у Бучі військових злочинів, називає "провокацією" опубліковані фото- та відеоматеріали, що свідчать про злочини російських військових та запевняє, що за час окупації міста жоден місцевий житель не постраждав від насильницьких дій. Посол Росії в США Анатолій Антонов [заявив](#), що українські військові нібито обстріляли Бучу відразу після відходу російських військ, і це призвело до загибелі цивільних. Антонов повідомив, що "очевидно", що "київський режим намагається перевалити провину за всі свої злочини на Росію" і що репортажі про вбивства ЗС РФ мирних жителів у Бучі - "брехливі звинувачення", які "вже повністю спростовані Міноборони Росії". При цьому The New York Times [опублікувало](#) супутникові знімки Бучі із тілами вбитих на вулицях. Знімки було зроблено під час російської окупації міста.

Водночас головне управління розвідки Міністерства оборони України оприлюднило [список](#) російських військовослужбовців, які брали участь у скоєнні військових злочинів у Бучі в Київській області. Видання "Медіазона" докладно [проаналізувало](#) одне з відео зі свідченнями злочинів у місті, підтвердивши його правдивість.

Росія [вимагала](#) скликати засідання Ради безпеки ООН 4 квітня - про це заявив перший заступник постійного представника РФ при ООН Дмитро Полянський. Він [оголосив](#), що засідання скликають "на тлі поганої провокації українських радикалів у Бучі". Постпред України в ООН Сергій Кислиця [зазначає](#), що присутність Росії в ООН несумісна з її принципами та цілями. Представництво Великої Британії при ООН, яке очолює Раду протягом квітня, [заявило](#), що збиратися на засідання 4 квітня не будуть, при цьому 5 квітня зустрінуться для проведення позачергового засідання Ради безпеки ООН для обговорення російської агресії проти України та вбивств у передмістях Києва.

ВІЙСЬКОВІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ У БУЧІ: СВІТ ВИМАГАЄ, ЩОБ ВИННІ ПОНЕСЛИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Голова ООН Антоніу Гутерреш [заявив](#), що "шокований" фото з українських міст, де чинили звірства окупанти й закликав до проведення "незалежного розслідування".

Глава МЗС Британії Ліз Трасс виступила із [засудженням](#) масових убивств мирних жителів у звільнених містах та селах Київщини, наголосивши, що винних за злочини російських військ у Бучі, Ірпені та інших містах України необхідно притягнути до відповідальності, а режиму Путіна не дозволять приховати свою причетність до звірств. Керівник британської розвідки МІ6 Річард Мур [додав](#), що позасудові страти були частиною планів російського вторгнення в Україну.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький [звернувся](#) до лідерів Євросоюзу із закликом переглянути політику щодо російського режиму. Він зазначив, що "злочини, скоєні Росією щодо майже 300 жителів Бучі та інших міст за межами Києва, мають називатися актами геноциду та каратися відповідним чином", ЄС слід конфіскувати усі російські активи у західних банках та розірвати будь-які торговельні відносини з Росією. [Планується](#), що послы ЄС обговорять розширення санкцій проти Росії 6 квітня. Верховний представник Євросоюзу із закордонних справ і безпекової політики Жозеп Боррель [заявив](#), що російська влада несе відповідальність за злочини, скоєні під час окупації, і підкреслив, що винні не уникнуть відповідальності. У [заяві](#), опублікованій на сайті Європейської ради, йдеться, що ЄС солідарний з Україною, а російська влада "несе відповідальність за звірства, вчинені в той час, коли вони контролювали цей район". У ЄС додали, що винні у військових та інших злочинах, а також урядовці та воєначальники "будуть притягнуті до відповідальності", і повідомили, що робота над подальшими санкціями ведеться прискорено.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн [закликала](#) терміново провести розслідування військових злочинів, скоєних Росією в Україні. Європейський Союз [готовий](#) надіслати слідчі групи для документування військових злочинів у координації з Офісом генпрокурора України.

Президент США Джо Байден [закликав](#) до суду над президентом Росії Володимиром Путіним як над військовим злочинцем, а також заявив, що добиватиметься посилення санкцій.

Президент Польщі Анджей Дуда [заявив](#), що фото з Бучі доводять помилковість переконання, що потрібно шукати компроміс за всяку ціну. За його словами, українській армії потрібні три речі: "Зброя, зброя та ще раз зброя".

Лідери Франції та Німеччини зробили заяви про масові вбивства росіянами мирних жителів Бучі та інших окупованих міст та сіл. Федеральний канцлер Німеччини Олаф Шольц [наголосив](#), що йдеться про наслідки дій армії РФ, оскільки "Буча ще кілька днів тому контролювалася російськими військовими". Він також додав, що міжнародні організації мають отримати доступ до цих територій, щоби документувати злочини. Президент Франції Емманюель Макрон [зазначив](#), що "російській владі доведеться відповідати за ці злочини". 3

рішучим засудженням скоєних Росією військових злочинів виступили офіційні особи багатьох країн, зокрема [Канади](#), [Ізраїлю](#), [Японії](#), [Нової Зеландії](#) та інших. Про нові санкції проти Росії за військові злочини на Київщині заявили у [Сполучених Штатах](#), а також [Німеччині](#). Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон [заявив](#), що його країна посилить санкції проти Росії та розширить військову допомогу Україні після вбивств мирних жителів під Києвом. "Я зроблю все, що в моїх силах, аби заморити голодом військову машину Путіна", - пообіцяв Джонсон.

ПРАВОЗАХИСНИКИ: РОСІЙСЬКА АРМІЯ ВДАЄТЬСЯ ДО ПОЗАСУДОВИХ СТРАТ, ЗГВАЛТУВАНЬ, ВБИВСТВ ЖУРНАЛІСТІВ

Human Rights Watch опублікувала [доповідь](#) про воєнні злочини, скоєні російськими збройними силами на тимчасово підконтрольних їм частинах Чернігівської, Харківської та Київської областей. У ній йдеться про обстріл цивільного населення, позасудові страти, згвалтування, пограбування цивільного майна. "Випадки, які ми задокументували, є умисною жорстокістю та насильством щодо цивільного населення України... [Ці злочини] слід розслідувати як воєнні злочини", - [сказав](#) директор Human Rights Watch з Європи та Центральної Азії Г'ю Вільямсон. Правозахисники зазначили, що всі сторони збройного конфлікту зобов'язані дотримуватися міжнародного гуманітарного права, законів війни та прав людини, які забороняють вбивства, сексуальне насильство, тортури та нелюдське поводження з полоненими та мирними жителями. "Будь-хто, хто наказує, навмисно вчиняє такі дії, сприяє або підбурює до них, несе відповідальність за військові злочини. Командири, які знали про ці злочини, але не намагалися їх зупинити або покарати винних, також несуть відповідальність за воєнні злочини", — йдеться у доповіді.

Посол Великої Британії в Україні Мелінда Сіммонс [звинуватила](#) армію РФ у свідомому використанні згвалтувань як військової зброї, наголосивши, що є достатньо доказів, аби говорити про свідомі та схвалені армією дії, а не про поодинокі злочини.

Міністерство культури та інформаційної політики України [повідомило](#), що від початку повномасштабного вторгнення російські збройні сили вже скоїли 74 злочини проти представників ЗМІ, зокрема 19 іноземців. Також 18 журналістів загинуло. Найбільше журналістів постраждало у Київській та Запорізькій областях. Одним із загиблих є фотожурналіст Макс Левін, який співпрацював, зокрема, з Reuters, BBC, Associated Press, LB.ua, hromadske. 13 березня він висвітлював військові дії у Київській області та зник. 2 квітня Офіс генпрокурора [повідомив](#), що Макса Левіна знайшли мертвим у районі Вишгороду Київської області. Слідство каже, що беззбройного журналіста вбили двома пострілами. "Репортери без кордонів" [наголосили](#), що подібні дії щодо журналістів є військовими злочинами. Тексти пам'яті Макса Левіна опубліковані його колегами [ТУТ](#) і [ТУТ](#).

УКРАЇНА ПІД ОБСТРІЛАМИ, У БАГАТЬОХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ СИТУАЦІЯ КРИТИЧНА

31 березня окупаційні війська Росії [залишили](#) "зону відчуження" біля Чорнобильської атомної електростанції в Прип'яті, перед відступом [розграбувавши](#) приміщення ЧАЕС та [забравши](#) з собою полонених військовослужбовців Національної гвардії України. 3 квітня командування десантно-штурмових військ Збройних сил України [повідомило](#), що під контроль вдалося взяти ділянку кордону України та Білорусі поблизу Прип'яті Київської області.

2 квітня російські збройні сили завдали ракетного удару по аеродрому в [Миргороді](#) (Полтавська область), обстріляли житлові райони Харкова та [області](#), населених пунктів [Луганської](#), Донецької, Миколаївської, Херсонської областей. У селах Херсонщини, які тимчасово захопили російські війська, ситуація є критичною: обстрілами знищено майже всю соціальну інфраструктуру. Внаслідок обстрілу Кременчука (Полтавська область) [знищено](#) інфраструктуру нафтопереробного заводу.

[3](#) та в ніч на [4](#) квітня російські війська завдавали авіаударів по Одесі. Про ситуацію у місті в [інтерв'ю](#) "Українській правді" розповідає мер Геннадій Труханов. Увечері 3 квітня російські збройні сили [обстріляли](#) Миколаїв та Очаків (Миколаївська область), загинуло щонайменше 8 людей, пошкоджено житлові квартали та об'єкти цивільної інфраструктури. У ніч проти 5 квітня Миколаїв [обстріляли](#) касетними боєприпасами, які заборонено використовувати проти населених пунктів. Внаслідок обстрілу пошкоджено цивільні будівлі, зокрема дитячу лікарню. Загинуло щонайменше 10 людей, у тому числі 1 дитина, ще 61 поранено. Вперше з 24 лютого завданий удар по [Тернополю](#), метою стала нафтобаза.

Майже всі міста Луганської області знаходяться під мінометним вогнем. Про ситуацію в області, [евакуацію](#) людей, екологію та роботу "адміністрацій" на окупованих територіях "Суспільному" [розповів](#) голова Луганської військової адміністрації Сергій Гайдай. Через обстріл Харкова 7 людей загинули, 34 поранені. Житлову забудову міста Ізюм (Харківська область), з початку березня заблокованого російськими окупантами, [знищено](#) практично на 80%, у місті немає електрики, тепла та води, кількість жертв підрахувати поки що неможливо. На Донеччині стан справ не покращився: Маріуполь продовжує залишатися в блокаді, зелений коридор, обіцяний для Червоного Хреста, не спрацював. Більше про спроби евакуації мирних жителів та військових сценаріях, до яких готується область – в [інтерв'ю](#) голови Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павла Кириленка. Ситуація на Херсонщині критична, 67 населених пунктів залишаються без електро- та водопостачання. Чернігів знищено на 70%, [заявив](#) мер міста Владислав Атрошенко. Він зазначив, що у регіоні триває зачистка залишків окупаційних військ та розмінування. Про життя у місті [розповідають](#) місцеві жителі. Про ситуацію в регіонах на ранок 4 квітня [розповідає](#) "Громадське", зведення Генштабу ЗСУ станом на 06:00, 5 квітня – [тут](#).

РОСІЯ ФОКУСУЄ ЗУСИЛЛЯ НА ЗАХОПЛЕННІ ДОНБАСУ, РОЗВІДКА США ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПУТІН ПРАГНЕ "ПЕРЕМОГИ" ДО 9 ТРАВНЯ

Радник президента США з нацбезпеки Джейк Салліван [заявив](#), що Росія зосередила свої наступальні зусилля на сході України з метою захопити Донецьку та Луганську області. Наразі Росія перекидає війська з півночі України до Білорусі, а звідти на схід України. При цьому він зазначив, що Росія продовжить ракетні та авіаудари по всіх великих українських містах.

Міноборони Британії [повідомляє](#), що Росія продовжує консолідувати сили для наступу на Донбас і перекидає до цього району найманців приватної військової компанії "Вагнера". Також там припускають, що Маріуполь є можливою ключовою метою російського вторгнення в Україну, оскільки контроль над ним забезпечить сухопутний коридор до Криму.

За останніми оцінками американської розвідки президент Росії Володимир Путін прагне здобути хоч якусь "перемогу" в Україні до 9 травня, коли в Росії проводять військовий парад до "Дня перемоги" – про це [пише](#) CNN з посиланням на офіційних осіб США.

ВІДБУВСЯ ОБМІН ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ, РОСІЙСЬКІ ПРАВОЗАХИСНИКИ ВИМАГАЮТЬ ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОЛОНЕНИХ

1 квітня у Запорізькій області пройшов [обмін](#) полоненими в форматі "86 на 86". Було звільнено 86 українських військовослужбовців і таку ж кількість російських. Звільнені українські військовослужбовці [повідомили](#), що у полоні до них застосовувалися тортури. При цьому в МЗС України [наголошують](#), що заява РФ про нібито відмову України виконувати Женевську конвенцію про поводження з військовополоненими не відповідає дійсності і є черговою дезінформацією.

Російські правозахисники опублікували [звернення](#) до голови уряду Росії Михаїла Мішустіна із закликом створити Національне довідкове бюро у справах військовополонених та взяти інших кроків для виконання міжнародних зобов'язань Росії відповідно до міжнародно-правових стандартів гуманного поводження під час збройних конфліктів. Зазначається, що до цього часу російські ЗМІ лише один раз публікували відомості про обмін 10 російських військовополонених і один раз — повідомлення про передачу до Міжнародного комітету Червоного Хреста списку понад 500 українців, що потрапили в полон, а офіційна інформація про виконання переважної більшості зобов'язань Росії в даній сфері відсутня.

ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА УКРАЇНІ ЗРОСТАЄ

1 квітня [німецькі ЗМІ](#) повідомили, що Міноборони Німеччини ухвалило рішення схвалити постачання Україні БМП із запасів колишньої НДР, які зараз перебувають у Чехії.

31 березня міністр оборони Великої Британії Бен Воллес [заявив](#), що Україні буде надано більше летального озброєння для протистояння російській агресії. Зокрема, Сполучене Королівство обговорює можливість озброїти Україну протикорабельними ракетами для захисту від російських військових кораблів, які обстрілюють прибережні міста - [пише](#) The Times. Зазначається, що "у той час, як деякі союзники, включаючи США, Німеччину та Францію, хочуть дочекатися активних дій Росії на узбережжі, перш ніж надавати більш смертоносну зброю, Джонсон ясно дав зрозуміти, що вона має бути надана негайно".

Міністерство оборони США [надасть](#) пакет безпеки Україні на суму до 300 мільйонів доларів – йдеться, зокрема, про кулемети та безпілотники. Також США вперше за час війни допоможуть союзникам передати Україні радянські танки, про це заявив анонімний представник влади США, якого [цитують](#) NYT.

АНТИРОСІЙСЬКІ САНКЦІЇ ПОСИЛЮЮТЬСЯ

Велика Британія [додала](#) до списку санкцій ще 14 осіб, в основному пов'язаних з російськими ЗМІ, і заморозила активи трьох компаній, які допомагали Росії обходити санкції.

Міністерство фінансів США [ввело](#) санкції проти 13 росіян та 21 російської компанії, які працюють у сфері високих технологій, у тому числі на потреби російської армії. Держсекретар США Ентоні Блінкен [вважає](#), що Росія провалила всі цілі, заради яких розпочинала війну, при цьому санкції проти Росії мають діяти до завершення війни.

У Нідерландах [заморозили](#) російські активи на майже 516 мільйонів євро.

Країни Балтії першими в ЄС відмовилися від закупівлі газу з РФ – таку [заяву](#) зробив глава латвійського оператора сховищ природного газу Copexus Baltic Grid Улдіс Баріс. ЄС може запровадити ембарго на російські нафту та газ 6 квітня - про це з посиланням на джерела [повідомляють](#) Financial Times. Міністр закордонних справ Італії Луїджі Ді Майо [заявив](#), що Італія підтримає санкції проти російського газу.

Грузія не запроваджуватиме економічні санкції проти Росії, про це [заявив](#) прем'єр-міністр країни Іраклій Гарібашвілі, пояснивши подібне рішення тим, що санкції не відповідають національним інтересам.

Те, як санкції сприяють демілітаризації Росії, [проаналізувала](#) "Економічна правда".

СИЛОВЕ ПРИПИНЕННЯ АКЦІЙ ПРОТЕСТУ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ

Запланований Росією "кримський сценарій" у Херсонській області провалився, тому тактика була [змінена](#): російські збройні сили прагнуть заблокувати евакуацію людей та доставлення гуманітарної допомоги, вдаються до

викрадення активістів та представників української влади, намагаються сформувати лояльне ставлення до окупантів. 1 квітня стало [відомо](#), що російські збройні сили доручили керувати окупованою ними раніше Каховкою кільком колаборантам, заявивши, що нібито українська влада не справляється зі своїми обов'язками. Законна влада міста співпрацювати з окупантами відмовилася.

Продовжуються протести: 31 березня мешканці тимчасово окупованої [Голої Пристані](#) та 3 квітня жителі тимчасово окупованої російськими збройними силами Каховки (Херсонська область) виходили на акції проти окупації. У Каховці російські військові [відкрили](#) вогонь по учасниках акції, щоб розігнати їх. За попередньою інформацією, є поранені та [викрадені](#). До таких же методів придушення протесту російські збройні сили вдалися і в [Енергодарі](#) (Запорізька область).

Голова Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук [заявила](#), що станом на 3 квітня у полоні перебувають 11 голів місцевих громад із Київської, Херсонської, Харківської, Запорізької, Миколаївської та Донецької областей.

Про стан справ у тимчасово окупованих населених пунктах Луганської області та можливостях цивільного опору в них [розповідають](#) "Донбас Реаліі".

ПОЖЕЖА НА НАФТОБАЗІ В БІЛГОРОДСЬКІЙ ОБЛАСТІ, РОСІЯ ЗВИНУВАЧУЄ УКРАЇНУ

1 квітня на нафтобазі в російському Білгороді неподалік українського кордону сталася [пожежа](#). Губернатор Білгородської області В'ячеслав Гладков [заявив](#), що причина події – авіаудар, здійснений двома гелікоптерами українських військ. Прессекретар президента Росії Дмитро Пєсков [заявив](#), що вибух на нафтобазі у Білгороді не сприяє створенню комфортних умов для продовження переговорів. [Міноборони](#) України не підтвердило та не спростувало інформацію про причетність ЗСУ до вибуху нафтобази. Реакції сторін – [тут](#). Пізніше того ж дня російські прокремлівські ЗМІ [повідомили](#) про падіння в Білгородській області снаряду, "випущеного з боку України". При цьому журналісти-розслідувачі Conflict Intelligence Team [визначили](#), що ракета насправді була випущена з території Росії.